

Уладзімер Арлоў

...сьмерць – таксама сьвята,
хаця б таму, што бывае
толькі аднойчы...

Букет залацістых бясьсьмертнікаў

Мая полацкая канапа

Зноў да раніцы
не магу заснуць
на сваёй старой канапе.
Яна небясьпечна гайдаецца
на дзьвінскай строме,
яна прычальвае
ў плыткай затоцы –
каралеўстве смарагдавых стракозаў.
Яна цяжка наладаваная
школьнымі задачамі з фізікі
і эратычнымі снамі.
Яе борт у розны час
аздаблялі розныя імёны—
нязьменна жаночыя

і нязьменна з літарай «л»,
як і цяпер.
Сярод альбомаў з маркамі
даўно няісных краінаў,
якіх чамусьці зусім не шкада,
унізе яшчэ шкрабецца,
чакаючы свайго дня,
тузін пакручастых сюжэтаў.
Варта заплюшчыць вочы,
як цёплай яшчаркаю
сьлізгане пад коўдру
смуглявая аднакласьніца,
якая пасья школьнае практыкі
працавала прастытуткай
на сваёй гістарычнай радзіме
і аднойчы
прыслала мне ліст
з шасьціканцоваю зоркаю
на паштовай марцы.
Сьпяваюць штосьці настальгічнае
бывалыя спружыны,
густа абчапляныя пацеркамі
небасьпечных згадак і лятункаў.
Падушка з мамінага пасагу,
быццам прачнуўшыся,
пачынае п'янка пахнуць
маладым сенам і
бабуліным сьвятаяньнікам.
У льняной прасьціне
варушыцца ранішні ветрык.
Дзедаў гадзіннік
ціха ганарыцца, што дайшоў
да новага тысячагоддзя.
Перад тым, як узьняцца
ў бязважкасьць сну,
усьцешана падумаю:
рана кідаць
кітвагу.

* * *

Абсталёўваю
свой першы ў жыцьці кабінет,
да якога дажыў

акурат на міленіюм,—
сваімі кнігамі,
што напішу ў XXI стагоддзі,
кнігамі сяброў,
якім ужо не дазвонішся
з віншаваннямі,
бо тэлефонны код
пакуль ня вынайдзены.
Вешаю на паўночную сьцяну
сармацкі партрэт
яшчэ не народжанай жанчыны,
якой наканавана стаць
маёй апошняю каханкай.
Футуролагі цьвердзяць:
праз дваццаць гадоў
кожны зможа скарыстацца
з магчымасьцяў кланавання
(праблема ў тым,
каб элементарна не стаіцца).
Зрэшты, сьмерць —
таксама сьвята,
хаця б таму, што бывае
толькі аднойчы.
Добра было б адзначыць яго
за гэтым пісьмовым сталом,
што памятае
мае дыялогі
з Мацеем Казімірам Сарбеўскім
і Хулію Картасарам,
даўжэзны хвост
незабыўнай коткі Басоты,
тры ці чатыры дасканалыя папенцыі etc.
Хаваю ў шуфляду
тастамант,
паводле якога на стальніцы
паставяць
келіх к'янці і
букет залацістых бясьсьмертнакаў.

КАКТЭЙЛЬ «Дзяцінства»

Сам-насам з ноччу
гатую кактэйль,

дзе прапорцыі
штораз мяняюцца,
але інгрэдыенты тыя ж:
пляшка «Мядзьведжае крыві»;
мая беларуская кроў,
кропля крыві цыганскай—
вынік задаўненага граху
шклоўскай прабабкі па кудзелі;
першае каханьне
ў першым класе,
якое клічуць Ірачкай
(у персікавым пушку
на худзенькай патыліцы
заблытаўся камарык
недаробленай радзімкі);
зімовыя мроі пра лета,
калі Ірачка
патоне ў Дзьвіне,
а я пасьпею
выцягнуць каханую
на парослы гусінай лапкаю
бязьлюдны пляж
і зраблю ёй штучнае дыханьне,
як намалёвана на
выратавальнай станцыі;
калі з вуснаў у вусны
ўдзьмуваеш паветра,
сэрца вырастае і
выпраўляецца ў падарожжа па
здзіўленым дзіцячым целе,
бессаромна адгукаючыся
ў самых розных ворганых;
аднекуль вылупляюцца
птушаняты першых вершаў
(яшчэ ня ведаю, што гэта
назваецца натхненьнем);
поўная адсутнасць
тэлефонаў і тэлевізараў і
вечная прысутнасць гіпсу
на зламаных руках;
пошукі полацкіх скарбаў
і найлепшы археолаг – Дзьвіна
з яе падарункам,
манетаю
часоў Жыгімонта Аўгуста

з «Пагоняй» на рэверсе,
якую неўпрыцям зьем
(дзеля лепшага засваення
сьцёртую бацькам на парашок),
бо ў юных костачках
бракуе медзі;
сон, дзе пакутліва ня ведаю,
што рабіць з настаўніцай батанікі,
такой самай прыгожаю, як на яве,
толькі абсалютна голай;
добрая вядзьмарка
бабуля Аўгінья,
маміна мама;
яна ўмее замаўляць зубы
і выводзіць «каціную драпу»;
яна вучыць, што няможна хлусіць,
бо пачуе сьвяты Мікола, і
будзеш сікацца ўначы...
бабуля, а ты таксама сікалася,
калі казалася, што дзед Максім
памёр ад сухоткі,
а насамрэч яго ў трыццатыя
расстралялі ў магілёўскіх кар'ерах,
а за дзень да свайго скону
ты гнала ў лазьні самагонку,
хоць афіцыйна пайшла ў маліну;
ты кажаш,
мне ўжо досыць,
але ж гэта ўсяго сухое чырвонае,
а ня твой пяршак,
празрысты, як вада
ў сьвятой Ільлюцінай крыніцы,
і, відаць, гэтакі самы карысны
для арганізму;
калі ты загаварыла адтуль,
скажы мне,
ці ёсьць там Беларусь
і ці разумеюць там
па-беларуску
і як я пазнаю цябе,
хоць, магчыма, я заслужыў
іншае месца, дзе мы
ніколі не сустрэнемся;
а хочаш, я пакажу табе
сваю кватэру:

вось лазенка, а вось прыбіральня,
а гаўбца няма,
і ты можаш не хвалявацца,
што я грымнуся з высачыні;
а тут, забагацеўшы,
зраблю камін
з такой самай «Пагоняй»,
якую некалі зьеў
разам з профілем
Жыгімонта Аўгуста;
на камінную дошку
буду ставіць зялёную пляшку і
піць за той дзень,
калі ты не пусьціла ў свой ложка
п'янага бальшавічка з раёну і
засталася вечнай удавой;
а хочаш, я ўключу тэлевізар,
і ты ўбачыш,
як расейскія бомбы
забіваюць чачэнскіх дзяцей,—
пэўна, дзеля таго,
каб яны ня сікаліся ад страху;
а тваіх улюбёных «падушчак»
сёньня няма,
я прынясу іх табе пад бярэзіну,
дзе ты бываеш на Сёмуху
ў абліччы заўсёднае пчолкі;
чаму ты так рана адляцела
ў Вечны вырай,
назаўсёды пакінуўшы мяне
трохі інфантальным полацкім мальцам,
які пачаў пісаць верш
і адразу зьбіўся?

«Дзеяслоўцы» шчыра віншуюць
свайго даўняга сябра Уладзімера АРЛОВА з 50-годдзем.
Усё будзе добра, спадар Уладзімер,
наперадзе – цэлае жыццё... І вечнасьць...
